

**POWIATOWY URZĄD PRACY W ŻAGANIU**

**RANKING ZAWODÓW  
DEFICYTOWYCH  
I  
NADWYŻKOWYCH  
W POWIECIE ŻAGAŃSKIM  
ZA 2011 ROK  
(ABSOLWENCI)**

**ŻAGAŃ**

**SIERPIEŃ 2012**

## **WSTĘP**

### **Cel opracowania**

Powiatowy Urząd Pracy w Żaganiu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy realizując zadanie samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy opracował analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych za rok 2011 w powiecie żagańskim.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych służy do systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowaniu na jej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

### **Podstawa opracowania**

Źródłem informacji do opracowania rocznego raportu powiatowego są: załącznik 1 do sprawozdania MPiPS-01 („*Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności w 2010 roku*”) oraz załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 wg stanu na koniec 2011 roku.

## WYNIKI BADAŃ W SZKOŁACH PONADGIMNAZJALNYCH

Podstawową przyczyną bezrobocia wśród młodzieży są trudności w podjęciu pierwszej pracy zawodowej, niedostosowanie struktury szkolnictwa do potrzeb rynku pracy, brak doświadczenia zawodowego, jak również wysoki poziom wymagań stawianych przez pracodawców młodym ludziom. Również rynek pracy nie oferuje tym osobom stabilnych propozycji zatrudnienia.

Większość młodzieży dąży do zdobycia wykształcenia średniego, przede wszystkim ogólnokształcącego (371 absolwentów w roku 2011) i policealnego i średniego zawodowego (324 absolwentów w roku 2011). Spada rola wykształcenia zasadniczego zawodowego, odnotowano zaledwie 129 absolwentów.

### ***RANKING ABSOLWENTÓW WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I ZAWODÓW W POWIECIE ŻAGAŃSKIM W LATACH 2011 – 2012***

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu żagańskiego	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2011	W tym Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu	Przewidywani absolwenci w roku 2012	(5):(3) w %
1	2	3	4	5	6	7
<b>Wykształcenie policealne i średnie zawodowe</b>						
351203	Technik informatyk	61	6	2	60	3,2786
333107	Technik logistik	45	2	0	54	0,0000
331403	Technik ekonomista	39	6	2	31	5,1202
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	38	2	2	60	5,2631
311504	Technik mechanik	26	4	3	18	11,5384
311410	Technik mechatronik	24	2	0	19	0,0000
314207	Technik rolnik	24	2	2	18	8,3333
422402	Technik hotelarstwa	20	2	0	46	0,0000
343602	Muzyk	19	0	0	18	0,0000
334306	Technik administracji	10	2	0	14	0,0000
311408	Technik elektronik	10	0	0	10	0,0000
522305	Technik handlowiec	8	1	1	0	0,125
314202	Technik architektury krajobrazu	0	1	0	13	0,0000
311512	Technik mechanizacji rolnictwa	0	0	0	0	0,0000

324002	Technik weterynarii	0	2	0	0	0,0000
333108	Technik spedytor	0	0	0	0	0,0000
351103	Technik teleinformatyk	0	0	0	0	0,0000
422103	Technik obsługi turystycznej	0	0	0	0	0,0000
<b>Wykształcenie średnie ogólnokształcące</b>						
000000	Bez zawodu	371	145	35	459	9,4339
<b>Wykształcenie zasadnicze zawodowe</b>						
522301	Sprzedawca	35	20	18	44	51,4285
512002	Kucharz małej gastronomii	22	5	7	27	4,5454
723310	Mechanik- monter maszyn i urządzeń	15	0	0	15	0,0000
514101	Fryzjer	12	7	2	9	16,6666
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	11	3	2	9	18,1818
722204	Ślusarz	9	1	5	3	55,5555
834103	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	7	1	1	10	14,2857
751201	Cukiernik	5	5	0	6	0,0000
751204	Piekarz	5	3	1	6	0,2
741201	Elektromechanik	4	0	0	1	0,0000
712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	2	0	0	0	0,0000
751105	Rzeźnik - wędliniarz	1	0	0	0	0,0000
752205	Stolarz	1	0	0	0	0,0000
741103	Elektryk	0	0	0	2	0,0000
741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0	1	0	0	0,0000
742102	Monter elektronik	0	0	0	1	0,0000
713201	Lakiernik	0	0	0	1	0,0000
721306	Blacharz samochodowy	0	0	0	0	0,0000

Wśród osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki najwięcej osób było z wykształceniem ogólnokształcącym. Absolwenci bez zawodu liczą 371 osób. Drugą pod względem liczebności stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, tj. 324 osoby. Według kodów sześciocyfrowych najwięcej osób z tym wykształceniem zaobserwowano w następujących zawodach: technik informatyk – 61 osób, technik logistyk – 45 osób, technik ekonomista – 39 osób, technik żywienia i gospodarstwa domowego – 38 osób, technik mechanik – 26 osób, technik mechatronik – 24 osoby, technik

rolnik – 24 osoby, technik hotelarstwa – 20 osób, muzyk – 19 osób, technik elektronik - 10 osób, technik administracji - 10 osób.

Na końcu rankingu uplasowały się osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, w tej grupie dominowały zawody: sprzedawca – 35 osób, kucharz małej gastronomii - 22 osoby mechanik - monter maszyn i urządzeń – 15 osób, fryzjer – 12 osób, mechanik pojazdów samochodowych – 11 osób, ślusarz - 9 osób, mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych - 7 osób, oraz cukiernik i piekarz – po 5 osób w każdym zawodzie.

Jeśli chodzi o prognozy dotyczące absolwentów na rok przyszły, to tu również przewiduje się, podobnie jak w roku 2010, najwięcej absolwentów z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, bez zawodu (459 osób), na drugim miejscu plasują się osoby z wykształceniem średnim policealnym i średnim zawodowym (361 osób). W tej grupie badanych absolwentów najliczniej reprezentowane będą zawody: technik informatyk (60 osób), technik żywienia i gospodarstwa domowego (60 osób), technik logistyk (54 osoby), technik hotelarstwa (46 osób), technik ekonomista (31 osób). Znaczną część absolwentów prognozuje się również wśród osób z wykształceniem zawodowym w zawodach: sprzedawca (44 osoby), kucharz małej gastronomii (27 osób).

***Ranking osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według ilości osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu w roku 2011 przedstawia poniższa tabela.***

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2011	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2011	%
000000	Bez zawodu	145	371	39,09
522301	Sprzedawca	20	35	57,14
514101	Fryzjer	7	12	92,40
351203	Technik informatyk	6	61	9,84
331403	Technik ekonomista	6	39	15,38
512002	Kucharz małej gastronomii	5	22	22,73
751201	Cukiernik	5	5	100,00
311504	Technik mechanik	4	26	15,38
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	3	11	27,27
751204	Piekarz	3	5	60,00
333107	Technik logistyk	2	45	4,44

322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	2	38	5,26
311410	Technik mechatronik	2	24	8,33
314207	Technik rolnik	2	24	8,33
422402	Technik hotelarstwa	2	20	10,00
334306	Technik administracji	2	10	20,00

Z danych statystycznych wynika, iż pośród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych zarejestrowanych w końcu roku 2011 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu, największy odsetek osób stanowili absolwenci bez zawodu (145 osób), którzy ukończyli licea ogólnokształcące. Przewidywana liczba absolwentów w badanej grupie na rok 2012 będzie kształtowała się na wysokim poziomie 459 absolwentów.

Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowią drugą grupę pod względem liczebności absolwentów figurujących w ewidencji osób zarejestrowanych w badanym okresie ( 46 osób). Najliczniej reprezentowaną grupą w tej kategorii są sprzedawcy (20 osób). Prognozy wskazują, iż w 2012 roku 44 osoby zakończą edukację w tym zawodzie.

W populacji absolwentów zarejestrowanych w końcu roku 2011 z wykształceniem średnim policealnym i średnim zawodowym (32 osoby) dominują zawody: technik ekonomista (6 osób), technik informatyk (6 osób), technik mechanik (4 osoby). Przewiduje się, iż w 2012 roku najwięcej osób ukończy szkoły w zawodach: technik informatyk oraz technik żywienia i gospodarstwa domowego (po 60 osób), technik logistyk ( 54 osoby), technik hotelarstwa (46 osób).

Ponadto analiza danych wskazuje, iż największy odsetek absolwentów, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2011 jest wśród osób bez zawodu z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, tj.371 osób.

Na kolejnych pozycjach plasują się osoby z wykształceniem średnim policealnym i średnim zawodowym, tj. 324 osoby przede wszystkim w zawodach: technik informatyk (61 osób), technik logistyk ( 45 osób), technik ekonomista (39 osób), technik żywienia i gospodarstwa domowego (38 osób).

Trzecią grupę w kolejności stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, tj. 129 osób głównie w zawodach: sprzedawca (35 osób), kucharz małej gastronomii (22 osoby).

**Ranking osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według przewidywanych absolwentów w roku 2012.**

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Przewidywani absolwenci w roku 2012	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2011	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2011
000000	Bez zawodu	459	371	145
351203	Technik informatyk	60	61	6
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	60	38	2
333107	Technik logistyk	54	45	2
422402	Technik hotelarstwa	46	20	2
522301	Sprzedawca	44	35	20
331403	Technik ekonomista	31	39	6
512002	Kucharz małej gastronomii	27	22	5
311410	Technik mechatronik	19	24	2
311504	Technik mechanik	18	26	4
314207	Technik rolnik	18	24	2
343602	Muzyk	18	19	0
723310	Mechanik – monter maszyn i urządzeń	15	15	0
334306	Technik administracji	14	10	2
314202	Technik architektury i krajobrazu	13	0	0
311408	Technik elektronik	10	10	0
834103	Mechanik- operator pojazdów i maszyn rolniczych	10	7	1
514101	Fryzjer	9	12	7
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	9	11	3
751201	Cukiernik	6	5	5
751204	Piekarz	6	5	3

Według danych statystycznych przewidywana liczba absolwentów w 2012 roku w powiecie żagańskim będzie kształtowała się na poziomie – 954 osób. Na podstawie analizy danych prognozuje się, że największą liczbę absolwentów w roku 2012 stanowić będą osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące tj. 48,11 % ogółu absolwentów (tj. 459 osób), absolwenci, którzy ukończą edukację na poziomie szkoły średniej zawodowej i policealnej – stanowić będą 37,84 % ogółu absolwentów (tj. 361 osób). Według prognoz

wykształcenie zasadnicze zawodowe uzyska 14,05 % ogółu wszystkich absolwentów (tj. 134 osoby).

Jedną z głównych przyczyn bezrobocia wśród ludzi młodych kończących naukę jest brak sprawnie działającego systemu koordynacji między systemem kształcenia a możliwościami zatrudnienia na rynku pracy. W konsekwencji system edukacyjny kształci w zawodach i specjalnościach, na które nie ma zapotrzebowania na rynku pracy, przyczyniając się do wzrostu bezrobocia. Osiągnięcie realnego zmniejszenia poziomu bezrobocia wśród ludzi młodych jest możliwe tylko poprzez stworzenie zintegrowanego systemu pozyskiwania i rozpowszechniania informacji dotyczącej zawodów nadwyżkowych i deficytowych oraz próba jego „przełożenia” na system edukacyjny.

## WNIOSKI

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na określenie aktualnych potrzeb rynku pracy. Celem tej analizy jest zobrazowanie aktualnej sytuacji na rynku pracy w powiecie żagańskim a co za tym idzie wyciągnięcie odpowiednich wniosków przez służby odpowiedzialne za edukację i zatrudnienie, poradnictwo zawodowe i szkoleniowe. Należy zaznaczyć, że informacje zawarte w statystykach Powiatowego Urzędu Pracy w Żaganiu nie pozwalają na pełne zidentyfikowanie zjawisk popytu i podaży na lokalnym rynku pracy. Odnoszą się one tylko do bezrobocia rejestrowanego oraz tej części ofert pracy, która jest zgłaszana do urzędu.

W powiecie żagańskim nadal mamy do czynienia z dużym bezrobociem, chociaż zmniejsza się sukcesywnie z roku na rok. Nadal podaż miejsc pracy jest ograniczona, a popyt na nią wysoki.

Na sytuację na rynku pracy w powiecie żagańskim ma wiele czynników. Z roku na rok zbyt mała ilość miejsc pracy (mimo wzrostu tempa gospodarki), która mogłaby wchłonąć większą część rejestrowanego bezrobocia. Brak dopasowania wymogów zgłaszanych ofert pracy do rzeczywistego poziomu i rodzaju kwalifikacji zawodowych posiadanych przez osoby bezrobotne. Część osób posiada kwalifikacje zdezaktualizowane i nieodpowiadające nowoczesnym standardom. Zmiany, jakie zachodzą w treści zawodów powinny być na bieżąco aktualizowane w programach kształcenia zawodowego.

Przeprowadzona analiza pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

1. Wśród osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki dominują osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 371 osób (45,02% ogółu absolwentów, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu), z czego 145 figuruje w ewidencji osób bezrobotnych wg. stanu na koniec roku 2011.
2. Drugą pod względem liczebności grupę stanowią osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 324 osoby, co stanowi ok. 39,32 % ogółu absolwentów z czego 32 osoby zarejestrowały się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu.

W tej grupie najwięcej osób wykształciło się w zawodach: technik informatyk (61 osób), technik logistyk (45 osób), technik ekonomista (39 osób), technik żywienia i gospodarstwa domowego (38 osób), technik mechanik (26 osób), technik mechatronik (24 osoby), technik rolnik (24 osoby), technik hotelarstwa (20 osób), muzyk (19 osób).

3. Najmniej liczną grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym zaledwie 129 osób tj. 15,66 % ogółu absolwentów z czego zarejestrowanych na koniec roku 2011 było 46 osób. W tej grupie przeważali absolwenci w zawodach: sprzedawca (35 osób), kucharz małej gastronomii (22 osoby), mechanik - monter maszyn i urządzeń (15 osób), fryzjer (12 osób), mechanik pojazdów samochodowych (11 osób).

4. Prognozy dot. przewidywanej liczby absolwentów wskazują, iż najliczniejszą grupę absolwentów w 2012 roku będą stanowiły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, tj. 48,11% ogółu wszystkich absolwentów oraz z wykształceniem średnim policealnym i średnim zawodowym, tj. 37,84 % ogółu badanych.

Przewiduje się, że najwięcej absolwentów będzie w zawodach: technik informatyk (60 osób), technik żywienia i gospodarstwa domowego (60 osób), technik logistyk (54 osoby), technik hotelarstwa (46 osób) technik ekonomista (31 osób). Natomiast wśród osób z wykształceniem zawodowych (14,05% ogółu absolwentów) najwięcej osób wykształci się w zawodach: sprzedawca (44 osoby) i kucharz małej gastronomii (27 osób).